

S. K. S.
२०६५।०३।१०

लाठ्याळ
छत्रदेव गाउँपालिका, अर्धखाँची

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को

छत्रदेव गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

छत्रदेव गाउँपालिका

छत्रदेव गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

छत्रगञ्ज, अर्धखाँची,

५ नं. प्रदेश नेपाल

१० असार २०७५

S. K. S.
२०६५।०३।१०

लाठ्याळ
छत्रदेव गाउँपालिका, अर्धखाँची

छत्रदेव गाउँपालिकाको गाउँ सभामा

वना-

अध्यक्ष श्री लेखनाथ पोखेलले प्रस्तुत गर्नुभएको

लेखनाथ पोखेल

अध्यक्ष

छत्रदेव गाउँपालिका, अर्धाखाँची

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को

छत्रदेव गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

छत्रदेव गाउँपालिका

छत्रदेव गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

छत्रगञ्ज, अर्धाखाँची,

५ नं. प्रदेश नेपाल

१० असार २०७५

लेखनाथ पोखेल
अध्यक्ष

छत्रदेव गाउँपालिका, अर्धाखाँची

उपस्थित गाउँसभाका सम्पुर्ण सदस्यज्ञू

१. नेपालको संविधान बमोजिम स्थापना भएको यस छत्रदेव गाउँपालिकाले आफ्नो स्थापनाको प्रथम वर्ष सफल रूपमा पार गरी दोस्रो वर्षमा प्रवेश गरेको यस अवसरमा छत्रदेव गाउँपालिकाको दोस्रो नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने पाउँदा गैरवको महशुश गरेको छु ।
२. आजको दिनमा लोकतन्त्र स्थापनार्थ आफ्नो प्राणोत्सर्ग गर्ने राममणी ज्ञवाली, शिवलाल पोखरेल, पद्मचन श्रेष्ठ लगायत सम्पुर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपुर्ण श्रदान्जली अर्पण गर्दछु । साथै जनआन्दोलनका घाइतेहरु, द्वन्द्वपीडित व्यक्तिहरु, वेपता पारिएका नागरिक र तीनका परिवारलाई स्मरण गर्न चाहन्छु ।
३. छत्रदेववासी आम नागरिकहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने हाम्रो प्रयत्न पहिलो वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम मार्फत सफलतातर्फ उन्मुख भएको यहाँहरु समक्ष जानकारी गराउन चाहान्छु । आगामी दिनमा समेत हाम्रो स्थानीय सरकार सदा छत्रदेववासी आम नागरिकको मुहारमा खुसी ल्याउन अहोरात्र खट्ने दृढता समेत व्यक्त गर्दछु । हाम्रा प्रयत्नहरुमा साथ दिने सबै अग्रजहरु, छत्रदेववासी जनताहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।
४. स्थानीय सरकार नेपाली जनताको त्याग, बलिदान र लामो संघषको परिणाम हो । यो सरकार जनतालाई आफ्नो निकटमा सरकारको अनुभुति दिलाउने सरकार हो । तसर्थ जनताको चाहना र आकांक्षाहरुलाई परिपुर्ति गर्ने हामी दृढ छौ । जनताको पुण लोकतन्त्र, मौलिक अधिकार प्रति प्रतिबद्ध रहदै सुशासन, सदाचार, भ्रष्टाचारमुक्त, सभ्य र कर्तव्यनिष्ट समाज निर्माणमा हामी अगाडी बढ्ने छौ ।
५. छत्रमहाराजले राज गरेको यस पुण्यभुमीमा बसोबास गर्ने हाम्रा नागरिकहरुको खुसी नै हाम्रो एक मात्र चाहना हो । करिब १५ वर्षसम्म स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधिको रिक्तता पछि गत वर्ष हाम्रो सरकार गठन भएको हुँदा जनताका असिमित आकांक्षाहरु हुनु स्वभाविक नै हो । सरकार गठनको शुरुवात देखि नै हामी निरन्तर जनआकांक्षा पुरा गर्ने अहोरात्र खटेको सबै सामु छर्लड्गै छ । एक वर्षमै सबै कामहरु पुरा गर्न नसकिने वास्तविकता समेत सबैलाई विदित हुने कुरा हो । हामी भविष्यमा समेत योजनाबद्ध ढंगबाट आफ्ना क्रियाकलापहरु तय गरी समृद्ध छत्रदेव निर्माणमा जुट्ने छौ ।
६. देशमा संविधानले परिकल्पना गरेका तीनै तहका सरकारहरुको गठन भइ राजनीतिक स्थीरता कायम भइसकेको अवस्थामा अब आर्थिक तथा सामाजिक विकास नै हाम्रो लक्ष्य हो । संविधान प्रदत्त अधिकारको उपयोग गर्दै समृद्ध छत्रदेव निर्माणमा जुट्न म सबैलाई आग्रह गर्दछु । छत्रदेव गाउँपालिकालाई नमुना स्थानीय तहको रूपमा विकास

गरी यहाँका जनतालाई सम्मानीत नागरिक भइ जीवन जीउने अवस्थाको सिर्जना गर्ने तर्फ यस सरकारका गतिविधिहरु केन्द्रित हुनेछन्।

- ७ न्युन आन्तरिक स्रोत परिचालनको अवस्था रहेको सन्दर्भमा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदानमा भर पर्नु परेको अवस्था हामी सबैलाई जानकारी छ। कर्तिने नागरिक दायित्व पुरा गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ। प्राप्त अनुदान र नागरिकबाट प्राप्त करको समुचित उपयोगमा जोड दिइनेछ।
- ८ सरकारी खर्चको कुशल व्यवस्थापनबाट विकासका लक्ष्यहरु पुरा गरिनेछ। वित्तिय अनुशासन कायम गरिनेछ। सरकारी कोषको दुरुपयोगमा रोक लगाइनेछ।
- ९ श्रमको सम्मान, श्रमजीविहरुको सुरक्षा यस सरकारका प्राथमिकता हुन। सभ्य र परिश्रमी नागरिक सरकारका सम्पत्ति हुन। सबै नागरिकहरुलाई मेहनती र स्वरोजगारमुलक बन्न अभिप्रेरित गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- १० कृषिमा विविधिकरण, यान्त्रिकरण तथा व्यावसायीकरण गर्दैनिर्वाहमुखि कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक रूपमा विकास गरिनेछ। कृषिलाई सम्मानजनक पेशाको रूपमा रूपान्तरण गरी छत्रदेवमा विद्यमान शैक्षिक बेरोजगारीलाई कृषिमा आवद्ध गराउदै यसको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउने नीति लिइनेछ। कृषि उत्पादनमा हुने लाभ लागत अनुमानको प्रभावकारी रूपले विश्लेषण गरी नगदे बालीको प्रवर्द्धन गरिनेछ। सिंचाइको अभावलाई मध्यनजर गरी आप, लिचि, कागती जस्ता फलफुलहरुको पकेट क्षेत्र बनाइनेछ। उन्नत जातका विरुवाको उत्पादन गरी उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने आधुनिक सुविधासम्पन्न स्वचालित हरितगृहको स्थापना गरिनेछ। खाद्य सुरक्षा र खाद्य सम्प्रभुताको संवैधानिक मौलिक हकलाई व्यवहारिक रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ। किसानहरुको बजार पहुँच सुनिश्चित गर्दै विचौलियाहरुलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ। विषादीहरुको न्यून प्रयोग गरी अर्गानिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्दै छत्रदेवको उत्पादन अर्गानिक उत्पादन भनि जिल्ला तथा प्रदेशस्तरमा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। तयारी खाद्य वस्तुलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ। मेरो घर रोजगारीको भर भन्ने हाम्रो नारालाई सार्थक तुल्याउने गरी कार्य अगाडि बढाइनेछ। बालिनालि संरक्षणको लागि बन्यजन्तु विशेषगरी बाँदर र बदेलको नियन्त्रण का लागि विशेषज्ञहरु किंकाई अध्ययन अनुसन्धान पश्चात आवश्यक क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ।
- ११ व्यवसायिक पशुपालनको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गरी वेरोजगारी कम गर्दै लिगिनेछ। व्यावसायिक पशुपालनमा विशेष गरी बैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवालाई लक्षित गरी आधुनिक तालिम र अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ। पशुपालक कृषकलाई पशु औषधी, तालिम तथा अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरीनेछ। यस गाउँपालिकालाई अण्डामासु र दुधमा आत्मनिर्भर बनाई निर्यात गर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

पशुपालन व्यवसायलाई नाफामुखी, आकर्षक बनाउनको लागि घाँसमा आधारित पशुपालन गर्नको लागि उन्नत घाँसका वित्त तथा वेर्ना वितरण तथा व्यावसायिक घाँस खेति पकेटको रूपमा विस्तार गरिनेछ। पशुपांक्षिको नश्ल सुधार गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्नको लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई विशेष जोड दिइनेछ। दुध पदार्थ एंव मासुको गुणस्तर र स्वच्छतालाई कायम राख्न बधशालादेखि भान्छासम्म स्वच्छ र स्वस्थ मासु तथा गोठदेखि ओठसम्म स्वच्छ र स्वस्थ दुध कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्नको लागि बाखामा खोर सुधार, गाई भैसीमा गोठ सुधार र मासु पसल सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ। आधुनिक उन्नत जातका गाई, भैसी, बाखा पालनमा जोड दिइनेछ। कृषि र पशुपालन व्यवसायमा जोखिम न्यूनिकरण गर्नको लागि विमामा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ। यसका लागि एक कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन कोषको व्यवस्था गरिनेछ।

- १२ स्थानीय तहमा संचालित व्यापार व्यवसाय र उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन गरी व्यवसायिकता र उच्चमशिलतामा जोड दिइनेछ। नीजि क्षेत्रलाई आर्थिक विकासको महत्वपूर्ण अंगको रूपमा स्वीकार गरी नीजि क्षेत्रको विकासमा जोड दिइनेछ।
- १३ सहकारीहरूलाई विकास गरी रोजगारी सृजना, उत्पादन वृद्धि र वितरणमा तिनको भुमिका बढाइनेछ। स्थानीय सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। स्थानीयस्तरमा सञ्चालनमा रहेका वित्तिय संस्था तथा सहकारी संस्थाहरूको नियमन गरिनेछ।

सामाजिक विकास सम्बन्धी

१४. “छत्रदेवको इच्छा युग सुहाउदो शिक्षा” भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याउने गरी एक शिक्षा कोषको व्यवस्था गरिनेछ। विद्यालय जाने उमेर पुगेका हरेक बालबालिकाहरूलाई विद्यालयको पहुँच सुनिश्चित गराउन एक जनप्रतिनिधि १ विद्यार्थी भर्नाको नीति लिइनेछ। यसै शैक्षिक सत्रदेखि कक्षा १ बाट शुरु भएको अंग्रेजी माध्यमको शिक्षालाई क्रमशः कक्षा वृद्धि गर्दै लगिनेछ। बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताहरूको सक्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ। शिक्षकहरूलाई उनीहरूको कार्यसम्पादन मापन तथा उनीहरूले अध्यापन गराउने विद्यार्थिहरूको शैक्षिक उपलब्धिको आधारमा पुरस्कार तथा दण्डको व्यवस्था मिलाइनेछ। शिक्षाको माध्यमबाट व्यक्तिलाई व्यावसायिक, प्रतिस्पर्धी र राष्ट्रप्रति बफादार नागरिक बनाइने छ।
१५. नेपालको संविधानमा प्रदत्त स्वास्थ्य सेवा पाउने नागरिकको मौलिक हक्को प्रावधानलाई व्यवहारिक कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ। सबै नागरिकहरूलाई स्वस्थ बनाउन गुणस्तरीय, सहज र सुलभ आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच सुनिश्चित गर्दै सबैको स्वस्थ जीवनको प्रत्याभूति गरि दिगो विकास गर्ने नीति लिइनेछ। स्वास्थ्य संस्थाहरूमा औषधिको कमी हुन नदिई औषधी आपूर्तिको प्रभावकारी व्यवस्था

मिलाइने छ । पूर्ण खोप सुनिश्चितता र यसको निरन्तरताको लागि ठोस नीति लिइनेछ । स्वास्थ्य सेवालाई जनउत्तरदायी, पारदर्शी र जांवाफ्देही बनाइने छ । स्वास्थ्यकर्मीको वृत्ति विकास, क्षमता अभिवृद्धिमा ध्यान दिइनुका साथै स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई आधुनिक र पूर्वाधारयुक्त बनाइने छ । बल्कोट स्वास्थ्य केन्द्रमा आकस्मिक सेवाको सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । जिरो होम डेलिभरी स्थानीय तह घोषणा गर्ने नीति लिइनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणसँगै निःशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण तथा औषधी वितरण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अस्पताल सञ्चालनका लागि पहल गरिनेछ । महिला स्वयंसेविकालाई परिचयपत्रको व्यवस्था गरिनेछ । उत्कृष्ट महिला स्वयंसेविकालाई सम्मान गरिनेछ । जनप्रतिनिधि र राष्ट्रसेवक कर्मचारीलाई स्वास्थ्य विमा अनिवार्य गर्दै आम नागरिकलाई यस कार्यक्रममा उत्प्रेरित गरिनेछ ।

सभाका सदस्यज्यूहरू,

१६. गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरुमा स्वच्छ र स्वस्थ खानेपानीको व्यवस्था गर्नको लागि आवश्यक कदम चालिने छ । सबै वडाहरुमा प्रदेश र संघीय सरकारसँग समन्वय गरी कम्तिमा एक वडा एक लिफिटड खानेपानी आयोजना सञ्चालन गरिनेछ । पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिकाको घोषणाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिकाका सबै बस्तीहरुमा सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१७. छत्रदेव गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्पूर्ण धार्मिक स्थल, मौलिक संस्कृति, प्राचिन पोखरी, परम्परागत बाजागाजा, नाच, चाडबाडको संरक्षणलाई प्राथमिकता दिइनेछ । गत वर्षदेखि शुरु भएको छत्रदेवालय मन्दिर (उलुक) प्रवेश गर्ने पैदलमार्गको स्तरोन्तती गर्ने कार्यलाई क्रमागत रूपमा अगाडि बढाइनेछ । छत्रदेवालय मन्दिरमा दैनिक पुजा पाठको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । मालिका देवालय मन्दिर (ठूलापोखरा) चिदिका कालिका मन्दिर, इम्बाडा, आलम मन्दिर, उलुक, बल्कोट पौवा, केरुङ्गा कालिका मन्दिर, ताराखसे मन्दिर, माभकोट मन्दिर, विसौना क्षेत्रलाई समेटेर पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गरिनेछ । गाउँ गाउँमा पोखरी निर्माणलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । जातीय, भाषिक, धार्मिक, सांस्कृतिक विविधता तथा जटिल भौगोलिक बनावट समेतलाई आत्मसात गरी सामाजिक सदभाव, समानता र सहिष्णुतामा आधारित समाज निर्माण गर्ने नीति लिइने छ ।
१८. युवाहरुलाई सीपमुलक तालिम दिई स्वरोजगारीको सिर्जना गरिनेछ । युवाहरुको व्यक्तित्व विकासका लागि नेतृत्व विकास तालिमहरुको आयोजना गरिनेछ । युवाहरुको सीप दक्षता र क्षमता विकासलाई जोड दिई विदेश पलायन हुने क्रमलाई निरुत्साहित

लेखनाथ गोदाम

कृष्णल

छत्रदेव गाउँपालिका, नीति तथा कार्यक्रम

गरिनेछ। समुह गठन गरी लागत अनुमान रु. १ करोड भन्दा बढी भएको व्यावसायिक फर्मखोली उत्पादनगर्ने समुलाई उत्पादनको आधारमा अनुदान दिइनेछ।

१९. बाल उद्यानहरुको स्थापना गरि बालबालिकालाई मनोरञ्जनको वातावरण प्रदान गरिनेछ। निर्णयक तहमा बालबालिकाहरुको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न बाल क्लबहरुको गठन तथा तिनको विकासमा जोड दिइनेछ। बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम अवलम्बन गरी विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ।

२०. खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि खेलकुद मैदानहरुको निर्माण तथा खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना गरिनेछ। यस वर्षबाट अध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ। चालु आ.व.मा रातापोखरा क्रिकेट मैदान निर्माण कार्य शुरु गरिएकोमा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी यसलाई एउटा वृहत क्रमागत योजनाको रूपमा राखि कार्य अगाडी बढाइनेछ। कोल्डी पिकनिक स्पटलाई क्रमागत योजनाको रूपमा राखि सुविधा सम्पन्न पिकनिक स्पटको रूपमा विकास गरिनेछ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

२१. माध्यमिक विद्यालयहरुमा विज्ञान प्रयोगशालाहरुको स्थापना तथा स्तर उन्नती गरिनेछ। विद्यालयहरुमा इन्टरनेट सेवाको पहुँच पुऱ्याइनेछ। सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उच्चतम प्रयोगमा जोड दिइनेछ।

२२. बहुल संस्कृती एवं सम्पदाहरुको संरक्षण, सम्बद्धन र सास्कृतिक सु-सम्बन्धमा आधारित समाजको निर्माण गर्दै सबै समुदायहरुको धार्मिक र साँस्कृतिक मूल्य मान्यताहरुको सम्मान गर्ने नीति अपनाइनेछ। “जातिय सदभाव र सामाजिक एकताको छत्रदेव परिवार” हाम्रो प्रतिष्ठाको रूपमा रहनेछ। जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान गरिनेछ। जेष्ठ नागरिकका अनुभव र सीपलाई छत्रदेवको विकासमा उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ। महिलाको क्षमता वृद्धिका लागि सीपमुलक तथा नेतृत्व विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। दक्ष सिपयुक्त महिला छत्रदेवमा पहिलाको नीति लिइनेछ। यसका लागि महिला तथा बालबालिका कोषको स्थापना गरी व्यवस्थित रूपमा परिचालन गरिने छ।

२३. गैर सरकारी संघ संस्थाका काम कारवाहीहरु जनमुखि र नतिजा उन्मुख बनाउन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नुपर्व अनिवार्य अनुमति लिनुपर्ने व्यवस्था गरिने छ। गैर सरकारी संघ संस्थाका कार्यक्रमहरुलाई समृद्ध छत्रदेव निर्माणको सहयोगीको रूपमा लिइनेछ।

पुरविधार विकास तर्फ

२४. यस गाउँपालिकाको सडक गुरुयोजना तयार गरीनेछ। हाम्रो सडक हाम्रो सहभागिता स्तरीय सडक हाम्रो प्रतिवद्धता अनुरुप गाउँपालिका भित्रका सडकहरुमा स्थानीय

जनताहरुको सहभागितामा नालि निर्माण कार्य गरिनेछ। वातावरणीय प्रभावहरुको मूल्यांडन गरी सडकहरुलाई प्राथमिकताका आधारमा स्तरोन्नति गर्दै लिगिनेछ। सडकको स्तरन्नोटीका लागि सम्बद्ध सबै निकायसँग समन्वय गरिनेछ। आवश्यक स्थानमा क्लबर्ट निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ। गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका भित्री बाटोहरुमा नालिको व्यवस्था गरि बर्षा याममा समेत ग्रामिण यातायातको सुनिश्चितता गरिनेछ।

२५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका वास्तविक सुकम्बासीहरुको पहिचान गरि छत्रदेव जनता आवास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
२६. स्थायी संरचनाहरुलाई सुरक्षित बनाउन भवन मापदण्ड लागू गरिनेछ। छत्रदेव गाउँपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण हुने संरचनाहरु भुकम्प प्रतिरोधी बनाउन मापदण्डको कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ।
२७. कम पानिबाट पनि सिंचाइको व्यवस्था मिलाउनको लागि प्लास्टिक पोखरी र थोप सिंचाइको व्यवस्था मिलाइने छ। उत्कृष्ट कृषकहरुलाई सिमेन्ट पोखरकी व्यवस्था मिलाइनेछ।
२८. छत्रदेव गाउँपालिका भित्र पुर्वाधार निर्माण गर्दा महिलामैत्री, बालमैत्री, अपांगमैत्री तथा वातावरणमैत्री संरचना निर्माणमा जोड दिइनेछ।
२९. गाउँपालिका केन्द्र नजिक स्मार्ट छत्रदेव आवासीय क्षेत्रको विकास गरिनेछ।
३०. यस गाउँपालिकामा यसै आर्थिक वर्ष भित्र एउटा हेली प्याड निर्माण गरिनेछ।
३१. वडाहरुबाट प्राप्त सम्पुर्ण योजनाहरुको परियोजना बैंक तयार गरी कार्यान्वयनमा लिगिनेछ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

३२. छत्रदेव गाउँपालिकालाई काठेपोलमुक्त गाउँपालिका बनाउने अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ।
३३. उज्यालो छत्रदेव कार्यक्रम अन्तर्गत सौर्य सडक बत्तिहरु मार्फत सडक उज्यालो पार्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। गत वर्ष बाँकी रहेका मन्दिरहरु तथा सामुदायिक विद्यालयहरुमा सौर्य उर्जा उपकरण जडानका लागि पहल गरिनेछ।
३४. दलित घर परिवार उज्यालो अभियानको शुरुवात गरिनेछ। यसै वर्ष वडा नं. ६ देखि वडा नं. ८ सम्मका सम्पुर्ण दलित परिवारका घर धुरीमा सौर्य बत्ति जडान गरिनेछ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी

३५. छत्रदेवको बन समग्र नागरिकको धन भन्ने नीति अनुरूप बनको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गरी स्थानीय समुदायलाई त्यसबाट मनरय आम्दानी गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

जथाभावी वन कटानी कार्यलाई नियन्त्रण गरिनेछ । वनजंगलको संरक्षणमा स्थानीयलाई अभिप्रेरित गरिनेछ । दाउराको प्रयोगलाई घटाउन सुधारिएको चुलो, वायोग्यास र व्रिकेट आदिको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३६. जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बद्धन, प्रवर्द्धन र सदुपयोगमा जोड दिइनेछ । आयुर्वेदिक तथा प्राकृतिक चिकित्सा पद्धतिलाई पर्वद्धन गर्न व्यवसायिक जडीबुटी खेतिलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।

३७. अत्यावश्यक बाहेक हेभी इक्वेपमेन्टको प्रयोगलाई निरुत्साहित गरिनेछ । पर्यावरणलाई ख्यालै नगरी जथाभावि सडक खन्ने, माटो, बालुवा, ढुङ्गा उत्खनन गर्ने प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

३८. जेरे खोला, खर्जाड् खोला, सौर्य खोला, शेरी खोला, बगाहा खोला, बौवा खोला लगायतका खोलाहरुबाट हुने कटान रोक्न खोलाका तटहरुमा तटबन्धको व्यवस्था गरिनेछ ।

३९. विपदसँग जुध्न स्थानीय स्तरमा दैवि प्रकोप उद्धार कोषको परिचालन, दैवी प्रकोप उद्धार सामाग्री भण्डारण, दक्ष जनशक्तिको विकास, विपद प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन सम्बन्धमा

४०. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई जनउत्तरदायी तथा नतिजामुखि बनाइने छ । सेवाप्रवाहमा उत्कृष्ट दक्षता प्रदर्शन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गरिनेछ । सार्वजनिक सेवा बडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ । छत्रदेव गाउँपालिका भित्रका विद्यालय, स्वास्थ्य संस्थाहरु, अन्य सरकारी कार्यालयहरुमा इन्टरनेट सेवा पुऱ्याइनेछ । सेवाग्राहीलाई सम्मानपुर्वक सेवा प्राप्त गर्ने अवसर सिर्जना गरिनेछ । सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय, भरपर्दो, नागरिकमैत्री बनाई सुशासनको प्रत्यक्ष अनुभुति दिलाइनेछ । सेवाग्राहीका गुनासा तथा सुभावहरु सम्बन्धित निकाय र पदाधिकारी समक्ष सोभै पठाउने सक्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

४१. नागरिकलाई सिघातिसघ सूचना प्रदान गर्न गाउँपालिकाको वेवसाइट नियमित अपडेट गरीसूचना सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट, कानून, निर्णय, वेवसाइट, पुस्तिका प्रकाशन, स्थानीय पत्रपत्रिका, एफ.एम. मार्फत सार्वजनिकीकरण गरिनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्नेहरुको नामावली वडा कार्यालयको सूचना पाटी र कार्यालयको वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ । कार्यालयका गतिविधिहरु सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक लेखापरिक्षण र होर्डिङ बोर्ड

मार्फत सार्वजनिक गर्दै नागरिकको सूचनाको हक्को सम्मान गरिनेछ । गाउँपालिकामा एक व्यवस्थित सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना गर्ने साथै गाउँपालिका भित्रहेका प्रत्येक घर परिवारको पूर्ण लगत राख्ने कार्य गरिनेछ । गाउँपालिकाबाट वडा कार्यालय, पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई गरिने पत्राचारमा एसएमएस प्रणालीको अवलम्बन गरिनेछ ।

- ४२ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्थाहरुका लागि आवश्यक फर्निचर, मेशीनरी औजार लगायत पुर्वाधारको व्यवस्थापन गरी उचित कार्य वातावरणको सिर्जना गरिनेछ । कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ४३ गाउँपालिकाले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरुमा नागरिकको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने नीति लिइनेछ । वार्षिक विकास कार्यक्रमहरुको छानोट, कार्यान्वयन, अनुगमनमा सहभागितामुलक योजना पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ । विकासका गतिविधिमा नागरिक अपनत्व अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।

उपस्थित सम्पुर्ण सदस्यज्यू

स्रोत परिचालन तथा राजशब सम्बन्धी

- ४४ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्राकृतिक स्रोत साधनहरुको समुचित उपयोगबाट आन्तरिक आयमा जोड दिइनेछ । कर तिर्नु नागरिक कर्तव्य भएको हुँदा नागरिकलाई करमैत्री वातावरणको सिर्जना गरी कर तिर्न प्रोत्साहित गरिनेछ । हामीले तिरको कर हामै विकासका लागि भन्ने भावना जागृत गराउन प्राप्त कर तथा अनुदान रकमलाई समृद्ध गाउँपालिका निर्माणमा उपयोग गरिनेछ । करको दायरालाई फराकिलो पार्दै करको दरलाई कम गर्दै लगिनेछ ।

अन्त्यमा,

गत एक वर्षमा विगतमा जनप्रतिनिधि विहिन अवस्थामा भन्दा सामाजिक आर्थिक विकास तथा रूपान्तरणमा धेरै परिवर्तन आएको अनुभूति गरिएको छ । पारदर्शि संस्कृति अवलम्बन गरेका छौ । स्थानीय जनतालाई निरन्तर सेवा प्रवाह गर्ने जनप्रतिनिधि साथै आम कर्मचारीहरु प्रति आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु साथै समुन्नत र समृद्ध स्थानिय तह निर्माणमा लाग्नुहुने सम्पुर्ण तह र तप्काका महानुभावहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै स्थानीय सरकारको रूपमा सेवा गर्ने अवसर प्राप्त भएको यस घडीमा सम्पुर्ण छत्रदेववासीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

जय छत्रदेव !

लेखनाथ पोखेल

अध्यक्ष

छत्रदेव गाउँपालिका
छत्रगञ्ज - अर्धखाँची